

UMEÅ UNIVERSITET

ANVISNING- ARKIVBESKRIVNING UMEÅ UNIVERSITET

Typ av dokument:	Anvisning
Datum:	2023-11-24
Dnr:	FS 2.4.2-2240-23
Beslutad av:	Universitetsdirektör
Giltighetstid:	2023-12-01 tills vidare
Område:	Arkiv och diarium
Ansvarig förvaltningsenhet:	Universitetsledningens kansli
Ersätter dokument:	FS 2.4.2-981-16

UMEÅ UNIVERSITET

Innehåll

1.	Beskrivning	3
2.	Arkivbeskrivning.....	3
2.1	Myndighetens namn.....	3
2.2	Tidpunkt för myndighetens tillkomst	3
2.3	Historik.....	3
2.4	Myndighetens verksamhet	3
2.5	Universitetsförvaltningen.....	4
2.6	Myndighetens organisation.....	4
2.7	Sökmedel till arkivet.....	5
2.8	Inskränkningar i arkivets tillgänglighet genom sekretess och gallring	6
2.9	Överlämnande av arkiv från annan myndighet eller enskild.....	6
2.10	Överlämnande av arkiv till annan myndighet eller arkivmyndighet ...	6
2.11	Arkivverksamhetens organisation.....	6
2.11.1	Arkivvården vid universitetsförvaltningen.....	6
2.11.2	Arkivvården vid institutioner/enheter	7

1. Beskrivning

Enligt 6 § arkivlagen (1990:782) ska varje myndighet upprätta en arkivbeskrivning som informerar vilka slags handlingar som kan finnas vid myndighetens arkiv samt hur arkivet är organiserat.

Enligt 4 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska varje myndighet upprätta en beskrivning av myndighetens allmänna handlingar med syfte att underlätta tillgång till allmänna handlingar.

Denna beskrivning är tänkt att utgöra dels en arkivbeskrivning, dels en beskrivning av myndighetens allmänna handlingar.

2. Arkivbeskrivning

2.1 Myndighetens namn

Umeå universitet

2.2 Tidpunkt för myndighetens tillkomst

Medicinska och odontologiska högskolan slogs ihop till Umeå universitet 1963 och 1965 invigdes officiellt Umeå universitet.

2.3 Historik

Se bilaga 1.

2.4 Myndighetens verksamhet

Umeå universitets huvuduppdrag är att bedriva:

- utbildning
- forskning
- samverkan

Umeå universitet bedriver utbildning på grund-, avancerad och forskarnivå. Den forskning som utförs vid Umeå universitet är bred och spänner över vetenskapsområden som humaniora, samhällsvetenskap, utbildningsvetenskap, medicin, naturvetenskap och teknik. Den operativa utbildnings – och forskningsverksamheten bedrivs av institutioner/enheter. Institution/enheter leds av en prefekt/motsvarande.

Det tredje uppdraget, samverkan, innebär att Umeå universitet samverkar med samhället i stort för att tillsammans mötas kring gemensamma idéer, frågor, utmaningar, innovationer och projekt.

2.5 Universitetsförvaltningen

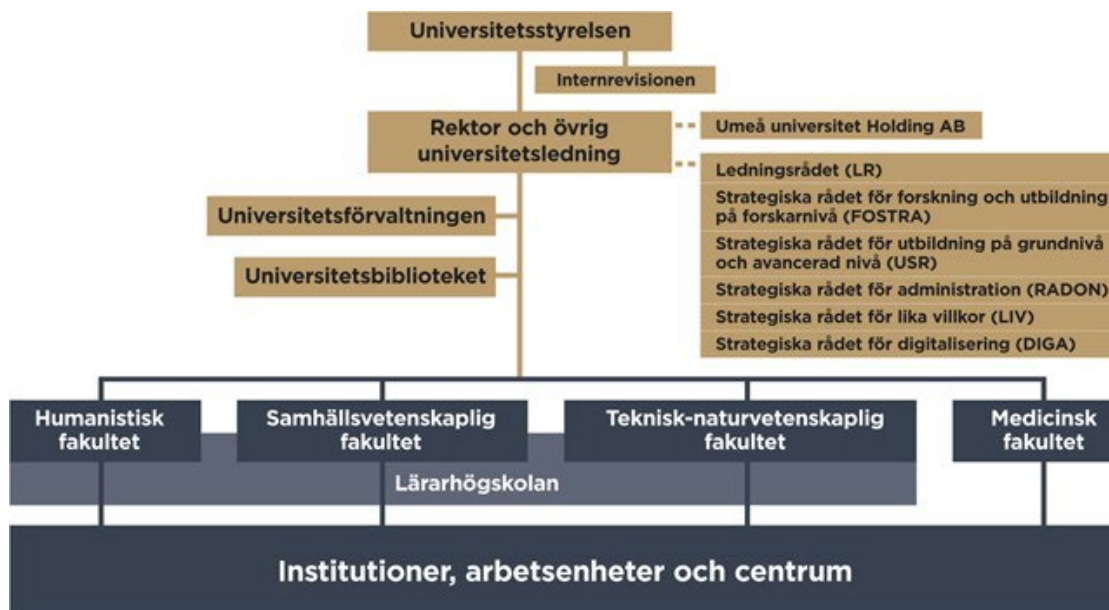
Universitetsförvaltningen bistår med verksamhetsstöd och expertstöd till ledningen, kärnverksamhet samt arbetar universitetsövergripande. Universitetsförvaltningen leds av universitetsdirektören.

De viktigaste författningarna som styr verksamheten är:

- Höskolelagen (1992:1434)
- Höskoleförordningen (1993:100)
- Universitets- och högskolerådets föreskrifter

2.6 Myndighetens organisation

Myndighetens organisationsstruktur regleras i Umeå universitets arbetsordning. I arbetsordningen beskrivs universitetets styrelse samt de olika funktionernas och rollernas ansvar och uppgifter.

Institutionerna vid Umeå universitet är organiserade under fyra fakulteter: humanistisk, medicinsk, samhällsvetenskaplig och teknisk-naturvetenskaplig fakultet. Vidare bedrivs forskning och utbildning av en rad högskolor samt vid olika centrum.

Det högsta beslutande organ är Universitetsstyrelsen. Vid universitetsstyrelsen beslutas fördelningen av resurser inom universitetet samt organisationen av myndigheten. Universitetsledningen består av rektor, prorektor, vicerektorer, universitetsdirektör och biträdande universitetsdirektör. Rektor är universitetets högsta chef och främsta företrädare. Rektor ansvarar bland annat för att de mål som universitetsstyrelsen beslutar om också uppnås.

UMEÅ UNIVERSITET

Universitetsförvaltningen och universitetsbiblioteket är stödfunktioner.

2.7 Sökmedel till arkivet

Handlingstyp	Sökmedel
Diarieförda handlingar	W3D3, skrivelsediarium
Arkiverade handlingar	Visual arkiv (förteckningssystem)
Ekonomihandlingar	Raindance
Kursplaner	Kursplanesök (från slutet av 2000-talet) Kursplanerna finns i systemet Selma.
Studiedokumentation	Ladok (grund och avancerad nivå & forskarnivå)
Utbildningshandlingar (kursmaterial, inlämningsuppgifter etc.)	Canvas (Lärplattform)
Examensarbeten	DiVA
Forskningspublikationer	DiVA
Forskningsdata/primärmaterial	Digitala, back-upade & behörighetstyrda ytor
Antagningshandlingar	NyA
Personal – och lönehandlingar	Primula (PASS)
Rehabiliteringsärenden	Adato
Digitala tentamen	Inspira
Arkiverade digitala handlingar	Marshal (e-arkivet)
Uppföljning av tjänstgöring, omfattning m.m.	Bemanningsverktyg

UMEÅ UNIVERSITET

2.8 Inskränkningar i arkivets tillgänglighet genom sekretess och gallring

Styrdokument finns i form av dokumenthanteringsplan (FS 1.1-2067-22) som reglerar vad som ska bevaras för alltid och vad som ska gallras efter en viss tid.

Vissa av Umeå universitets handlingar kan innehålla sekretessbelagda uppgifter enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), t.ex. upphandlingsärenden, student- och personalärenden samt forskningsdata. Vid en begäran av att ta del av allmänna handlingar sker alltid en sekretessprövning inför utlämnandet.

2.9 Överlämnande av arkiv från annan myndighet eller enskild

- Institutionen för Tillämpad utbildningsvetenskap (TUV) förvarar Högskoleverkets handlingar.
- LADOK-konsortiets handlingar diarieförs och arkiveras vid universitetsförvaltningen. Det finns en egen serie i diariet samt eget arkiv från och med 2014.

2.10 Överlämnande av arkiv till annan myndighet eller arkivmyndighet

Umeå universitet har levererat följande arkiv till Landsarkivet i Härnösand:

- Umeå Folkskoleseminarium (-1962)
- Yrkespedagogiska institutet i Umeå universitet (1963–1973)
- Lärarhögskolan (1963–1977)
- Yrkespedagogiska institutet i Sundsvall (1964–1969)
- Förskoleseminariet (1965–1977)
- Statens institution för högre utbildning för sjuksköterskor – SIHUS (1969–1977)

2.11 Arkivverksamhetens organisation

2.11.1 Arkivvården vid universitetsförvaltningen

Inom universitetsförvaltningen bildas ett arkiv av handlingar från förvaltningens enheter. Vid varje enhet inom Universitetsförvaltningen ska chef utse en arkivsamordnare som ansvarar för arkivfrågorna.

Dnr: FS 2.4.2-2240-23

UMEÅ UNIVERSITET

Den centrala arkivfunktionen är placerad vid Universitetsförvaltningens kansli. Där ingår – förutom Registratur och Arkiv även Juridik och informationssäkerhetsfunktion. Arkivfunktionen vid universitetsförvaltningen har tillsyn över arkivvården för hela myndigheten.

Universitetsförvaltningens centrala arkivfunktion verkar dels stödjande och rådgivande, dels operativt.

2.11.2 Arkivvården vid institutioner/enheter

Varje institution/enhet bildar ett arkiv.

Huvudansvaret för institutions/motsvarandes arkiv är prefekt/motsvarande. Prefekten/motsvarande utser en arkivsamordnare som ansvarar för arkivet och alla arkivfrågor.

2014 infördes processbaserad diarieföring och första året diarieförde personal vid institutionerna efter en förenklad klassificeringsstruktur (KS).

2015 diarieför hela myndigheten efter samma klassificeringsstruktur (2.1).

UMEÅ UNIVERSITET

Bilaga 1.

Historik

Redan vid 1900-talets början hade diskussioner förts om att inrätta en högskola i Norrland. Bakom diskussionen låg det faktum att den norrländska befolkningens utbildningsnivå var förhållandevis låg, och att det rådde stor brist på bland annat läkare, lärare och jurister i landsändan.

1946 års motion

Frågan aktualiserades i riksdagen 1946 då Umeåbon och riksdagsmannen Gösta Skoglund lämnade en motion om en utredning av högskolefrågan. I vilken stad en eventuell högskola skulle förläggas var i det skedet oklart, men de två huvudkandidaterna var från första stund Härnösand och Umeå.

Motionen avslogs, och samma öde mötte 1947 års förslag att förlägga ett rikssjukhus med vidhängande tandläkarutbildning till Umeå. Bakslagen till trots, kom det energiska arbetet av umeåvänner att stärka Umeås ställning som huvudkandidaten bland de städer som tävlade om att få det första norrländska universitetet.

Vetenskapligt bibliotek

Avgörande till Umeås fördel var beslutet 1951 att lokalisera ett vetenskapligt bibliotek till Umeå med rätt till "det femte exemplaret" av allt svenskt tryck.

Biblioteksförhållandena som tidigare legat Umeå till last blev nu en stor tillgång när man på nytt tog upp frågan om medicinar- och tandläkarutbildningar i staden.

Tandläkare- och medicinutbildning

1956 fick slutligen Umeå en odontologisk klinik och arbete vidtog genast med inrättande av kårhus och byggande av studentbostäder. Därefter föll det sig naturligt att Umeå även blev tilldelat en läkarutbildning 1957. När det vetenskapliga biblioteket, tandläkar- och läkarutbildningarna väl var i drift var instiftandet av Umeå universitet endast en tidsfråga.

Invigning 1965

År 1963 antog riksdagen förslaget och 1965 invigdes Sveriges femte universitet av kung Gustaf VI Adolf.

Rektorer

Som första rektor utnämndes Lars-Gunnar Larsson. Fram till idag har universitetet letts av åtta rektorer:

UMEÅ UNIVERSITET

- Lars-Gunnar Larsson (1964–1969)
- Karl-Gustav Paul (1969–1973)
- Lars Beckman (1973–1992)
- Sigbrit Franke (1992–1998)
- Inge-Bert Täljedal (1999–2005)
- Göran Sandberg (2005–2010)
- Lena Gustafsson (2010–2016)
- Hans Adolfsson (2016–)

Mellan oktober 1998 och juli 1999 fungerade Jan-Olof Kellerth som tillförordnad rektor.

De första 10 åren

Under de första åren efter grundandet studerade 2 000–3 000 studenter vid Umeå universitetet, fördelade på de medicinska, odontologiska och filosofiska fakulteterna. 1968/69 delades den filosofiska fakulteten upp i en matematisk-naturvetenskaplig, en samhällsvetenskaplig och en humanistisk fakultet. Den fakultetsindelningen blev gällande fram till 1999, då de medicinska och odontologiska fakulteterna slogs samman, och matematisk-naturvetenskaplig fakultet blev teknisk-naturvetenskaplig fakultet.

Det ”röda universitetet”

Nya ämnen och professurer installerades i rask takt under universitetets första fem år. Expansionen gick hand i hand med en ökad tillströmning av studenter och 1970 nåddes en första topp med 8 000 studerande. Perioden kännetecknades av ett livligt studentliv med studentstrejker och stormöten. Aktiviteten gav upphov till ryktet om "det röda universitetet" - en benämning som var berättigad vid tiden, men som kommit att häfta kvar vid universitetet långt efter att den blivit inaktuell.

1970-talet: Nya byggnader och högskolereformen 1977

Universitetsområdet byggdes ut i snabb takt under åren efter invigningen. Under 1970-talet fortsatte expansionen, om än i något långsammare takt. Humanisthuset (1972), Växthuset (1973) och 1978 "Skogis", som rymmer skogsvetenskapliga fakulteten vid SLU, Sveriges lantbruksuniversitet, är de större byggnader på campusområdet som invigdes under årtiondet.

På grund av försämrade arbetsmarknad för akademiker avtog studenttillströmningen under tidigt 1970-tal och antalet studenter var i stort sett konstant ända fram till 1980-talets slut.

Högskolereformen 1977 innebar att sex dittills fristående läroanstalter slogs samman: lärarhögskolan, seminariet för huslig utbildning, förskoleseminariet, statens institut för högre utbildning av sjuksköterskor, socialhögskolan och Umeå universitet. Då tillkom även nya administrativa organ som t.ex. linjenämnder. Förändringarna bedömdes vara så genomgripande att arkivbildningen vid universitetsförvaltningen bröts och nytt arkiv påbörjades från och med 1 juli 1977.

UMEÅ UNIVERSITET

1980-talet: Mer forskning

Under 1980-talets första del rådde balans mellan verksamhetens omfattning, antalet studenter och lokaltillgången. Den stora expansionen ägde rum inom forskningen, vars budget ökade med 38 procent under 1980-talet.

1990-talet: Fler studenter, fler byggnader & omorganisationer

I samband med lågkonjunkturen i början av 1990-talet ökade studerandetillströmningen dramatiskt. Universitetet var delvis förberett genom sedan tidigare uppgjorda planer på att bygga Beteendevetarhuset, MIT-huset och Teknikhuset, vilka stod färdiga 1994.

Under återstoden av årtiondet lades Lärarutbildningshuset (1996) och KBC-huset (Kemiskt Biologiskt Centrum; 1999) till raden av nya byggnader under 1990-talet. Dessutom utfördes om- och tillbyggnader på redan befintliga hus som Samhällsvetarhuset och Humanisthuset.

Nästa stora omorganisation sker när ny högskolelag och högskoleförordning trätt i kraft 1 juli 1993. Den innebar en ökad decentralisering av administrativa uppgifter och resurser till fakultetsnämnder, institutioner och andra arbetsenheter. Decentraliseringen kombinerades med en centralisering av vissa strategiska styrfunktioner inom organisationen. Den administrativa verksamheten gavs en klar serviceinriktning vilket möjliggjorde en ökad avgiftsfinansiering av olika servicefunktioner. Arkivbildningen bryts inte vid denna omorganisation.

År 1998-01-01 beslutas hälsöhögskolan i Umeå/Skellefteå att byta huvudman från Landstinget till Umeå universitet.

Medicinsk-odontologiska fakulteten bildades 1999-07-01 och bestod av en sammanslagning av odontologiska fakulteten och medicinska fakulteten. År 1999 bytte Matematisk-naturvetenskapliga fakulteten namn till Teknisk-Naturvetenskaplig fakultet.

2000-talet: Studenttillströmningen fortsätter att öka

Antalet studenter nådde snabbt 25 000 i mitten av 1990-talet, har därefter hållit sig däromkring, för att i början av 2000-talet öka med knappt 1 000 per år. Antalet studenter var som störst 2011 – omkring 36 000. År 2013 var antalet drygt 32 000 vilket delvis berodde på att barnkullarna hade minskat.

Ett nytt Konstnärligt campus invigdes våren 2012 vid Umeälven, närmare Umeå centrum. Där finns Designhögskolan och nybyggda lokaler för Arkitekthögskolan, Konsthögskolan och Bildmuseet, som sammanbinds av en gemensam del med restaurang och bibliotek. Där finns också den "kreativa inkubatorn" Sliperiet.

De första åren på 2010-talet utvecklades den tidigare lärarfakulteten till en ny Lärarhögskola och i januari 2013 inrättades den nya Idrottshögskolan. Medicinsk-odontologiska fakulteten ändrade namn 2004-01-04 till Medicinska fakulteten.

UMEÅ UNIVERSITET

Humanistiska fakulteten får en ny organisation 2008-01-01 och kommer bestå av fyra institutioner. Internrevisionen flyttade år 2010-05-18 och placerades direkt under rektor.

Nya system och Bologna processen

En egenutvecklad handläggarportal, uniport infördes 2005-10-01 och den hade koppling till ärendehanteringssystemet W3D3. Handläggare arbetade direkt i Uniport med sina ärenden och rektors beslutsmöten administrerades i systemet. Från och med år 2009-01- började ärenden med diarietäckning 311 – 316 registreras i Perserien eftersom ansökningar då började göras via ett webbformulär. Ärenden före detta datum är registrerade i UmU-serien.

Hösttermin 2006 användes NyA för första gången inför antagningen och då endast för program med sista anmälningdag 15 april 2006. Umeå universitet använde parallellt även det gamla antagningssystemet LANT för antagningen till fristående kurser. Inför antagningen till vårterminen 2007 med sista anmälningdag 15 oktober 2006 användes NyA för både program och kurser.

Systemet Selma började användas 2007-07-01 för att hantera kursplaner. Upphandlingssystemet E-avrop togs i bruk år 2009 och då i första hand för annonseringsunderlagen och 2011 även för anbuden. År 2009, infördes systemet Widar för anställningsansökningar. Widar var ett egenutvecklat system vid Umeå universitet. År 2016 infördes systemet Web-isp för forskarstuderandes individuella studieplaner. År 2022 anskaffades myndighetens e-arkiv: Marshal och under året 2023 arkiverades bevarandehandlingar från lärplattformarna Cambro & Moodle.

I Sverige infördes en ny utbildnings- och examensstruktur i enlighet med Bologna processen i juli 2007 i samband med den så kallade högskolereformen 2007 då den nya högskoleförordningen trädde i kraft. Då infördes också ett nytt poängsystem, en heltidsstudent läser 60 högskolepoäng per år istället för 40 poäng i det gamla systemet. I Sverige kallas första cykeln grundnivå, andra avancerad nivå och tredje cykeln forskarnivå. Följande generella examen finns i Sverige sedan 2007:

- På grundnivå: Högskoleexamen och kandidatexamen
- På avancerad nivå: Magisterexamen (ett år) Masterexamen (två år)
- På forskarnivå: Licentiatexamen (två år) & doktorsexamen (fyra år)

Forskning över gränserna

En del av forskningen vid Umeå universitet bedrivs inom centrum eller arbetsenheter som samlar forskare från olika fakulteter. Umeå Plant Science Centre, Umeå centrum för molekylär medicin, Molecular Infection Medicine Sweden och Centrum för samisk forskning är några av våra centrum. Arktiskt centrum vid Umeå universitet samlar drygt 250 forskare från hela universitetet.

Mycket av universitetets forskning har möjliggjorts genom en intensifiering av kontakterna med omvärlden. Kampanjen Kunskap för framtiden med Umeå universitet ledde mellan 1999 och 2001 till att 86,5 miljoner kronor samlades in från internationella, nationella och regionala aktörer. En ny kampanj tog fart 2009 med målet att ytterligare miljoner skulle bidra till Umeå universitets satsningar.

UMEÅ UNIVERSITET

Nya utbildningar utifrån omvärldens behov

Universitetets samspel med omvärlden märks också i flera utbildningar. Under 2001 inrättades Umeå International School of Public Health, vid institutionen för folkhälsa och klinisk medicin, med studerande från hela världen.

Det vårdadministrativa programmet kan läsas från flera utbildningsorter, och ett nytt civilingenjörsprogram startas hösten 2013 (i bioresurstechnik). Det första arkitektprogrammet på många år startades hösten 2009. Ett nytt högskoleingenjörsprogram i elkraftteknik i samarbete med elkraftsindustrin startade hösten 2011. Samma termin startade även systemvetenskapliga programmet i Skellefteå i samarbete med ortens IT-företag.

Och hösten 2011 startade en helt ny lärarutbildning.

Alumner

Universitetet påbörjade under inledningen av 2000-talet en satsning på att behålla kontakten med alumnerna, det vill säga de forna studenter, så att ett ömsesidigt utbyte kan bli möjligt. Det första påtagliga exemplet är webbportalen Alumni. Och i november 2012 utsågs de två första Årets alumner, en kvinna och en man.

Samverkan med det omgivande samhället

För att förbättra samverkan med det omgivande samhället byggdes år 2004 Samverkanshuset, där bland annat Enheten för externa relationer driver sin verksamhet. Under hösten 2007 flyttade även universitetsledningen in i Samverkanshuset.

I huset har också beretts möjlighet för företag och organisationer att hyra in sig för att komma närmare de verksamheter som finns på universitetsområdet.

Ny av arkivredovisning

År 2013-12-31 bryts myndighetens arkivredovisning och arkivbildning eftersom Riksarkivet kom med påbud om ett nytt sätt att redovisa arkiven, Verksamhetsbaserad arkivredovisning.

År 2014-01-01 införde Umeå universitet verksamhetsbaserad arkivredovisning. Institutionerna/motsvarande diarieförde och arkiverade utifrån en förenklad variant (verksamhetsområden) för hela 2014. Från 2015 arkivredovisar hela universitet utifrån myndighetens klassificeringsstruktur. Arkivbildningen vid Umeå universitetsförvaltning med föregångare består av fem delar:

UMEÅ UNIVERSITET

UMEÅ UNIVERSITET

Medicinska Högskolans i Umeå arkiv

Nedlagda arkiv från instit./enheter & enskilda arkiv

Umeå universitet Universitetsstyrelsen Univ förv arkiv

UMEÅ UNIVERSITET, INSTITUTIONSARKIV

Umeå universitets arkiv t o m 1977

UNIVERSITETSSTYRELSENS OCH FÖRVALTNINGENS ARKIV